

นโยบายการทำรายการระหว่างกัน

บริษัทได้ให้ความสำคัญต่อการป้องกันรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างบริษัทฯ และบริษัทย่อย กับกรรมการ ผู้บริหาร บุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง และบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ มีส่วนได้เสีย หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในอนาคต บริษัทฯ จึงได้กำหนดนโยบายการทำรายการระหว่างกัน มาตรการหรือขั้นตอนการอนุมัติการทำรายการระหว่างกัน และกรณีการทำรายการระหว่างกันในอนาคต เพื่อที่จะไม่ให้กรรมการ ผู้บริหาร และบุคคลอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกัน ใช้เป็นโอกาสในการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน

1. นโยบายการทำรายการระหว่างกัน

มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

- 1.1 กรรมการและผู้บริหารของบริษัทฯ ควรหลีกเลี่ยงการทำรายการระหว่างกันหรือรายการที่เกี่ยวข้องกันกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย โดยในกรณีกรรมการหรือผู้บริหารรายใดที่อาจเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องหรือส่วนได้เสียกับรายการในลักษณะดังกล่าว ต้องแจ้งให้คณะกรรมการบริษัทฯ หรือบุคคลที่คณะกรรมการบริษัทฯ มอบหมายรับทราบและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องก่อนการทำรายการ
- 1.2 ในกรณีที่จำเป็นต้องทำรายการระหว่างกันหรือรายการที่เกี่ยวข้องกันเพื่อประโยชน์ของบริษัทฯ ให้ทำรายการนั้นเสมือนการทำรายการกับบุคคลภายนอก (Arm's Length Basis) และให้มีการนำเสนอรายการดังกล่าวต่อคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นก่อนเสนออนุมัติตามลำดับขั้นตอนต่อไป ทั้งนี้กรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกันที่มีส่วนได้เสียในรายการนั้นจะต้องไม่มีส่วนในการพิจารณาอนุมัติการทำรายการดังกล่าว
- 1.3 ในกรณีที่เข้าข่ายเป็นรายการที่เกี่ยวข้องกัน ตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และ/หรือประกาศของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ การขออนุมัติ และการเปิดเผยข้อมูลรายการที่เกี่ยวข้องกันอย่างเคร่งครัด ดังนี้
 - 1.3.1 ในกรณีที่เป็นการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันที่อยู่ภายใต้อำนาจอนุมัติของฝ่ายจัดการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่รับผิดชอบในการพิจารณาทำรายการต่างๆ ตามขั้นตอนการขออนุมัติในระเบียบอำนาจอนุมัติของบริษัทฯ ซึ่งภายหลังจากที่ฝ่ายจัดการพิจารณาอนุมัติแล้ว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องนำเสนอเพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบสอบทานความสมเหตุสมผลของรายการ
 - 1.3.2 ในกรณีที่เป็นการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันซึ่งอยู่ภายใต้อำนาจอนุมัติของคณะกรรมการของบริษัทฯ หรือผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องนำเสนอรายละเอียด ความจำเป็น และความสมเหตุสมผลของรายการ เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบ ก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ เพื่อเข้าทำรายการ หรือนำเสนอต่อคณะกรรมการของบริษัทฯ เพื่อขอความเห็นชอบในการนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติการเข้าทำรายการ

- 1.4 ผู้บริหารและพนักงานของบริษัทฯ ทุกคน จะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับบริษัทฯ จริยธรรมและจรรยาบรรณทางธุรกิจ รวมถึงยึดถือหลักธรรมาภิบาลตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีอย่างเคร่งครัด
2. **มาตรการหรือขั้นตอนการอนุมัติการทำรายการระหว่างกัน**
 - 2.1 การทำรายการระหว่างกันหรือรายการที่เกี่ยวข้องกัน บริษัทฯ จะทำรายการเสมือนการทำรายการกับบุคคลภายนอก (Arm's Length Basis) โดยจะพิจารณาเปรียบเทียบราคาสินค้าหรือบริการกับบุคคลภายนอก ซึ่งจะต้องเป็นธรรมและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับบริษัทฯ หรืออาจใช้รายงานของผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ เช่น ผู้ประเมินอิสระ ผู้สอบบัญชี หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มาทำการเปรียบเทียบราคา
 - 2.2 บริษัทฯ จะพิจารณาการทำรายการระหว่างกันหรือรายการที่เกี่ยวข้องกัน เงื่อนไข ข้อจำกัด และการอนุมัติตามหลักเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และ/หรือสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือหลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้ที่อาจมีความขัดแย้งหรือมีส่วนได้เสียในการทำรายการระหว่างกันหรือรายการที่เกี่ยวข้องกัน จะไม่มีสิทธิออกเสียงหรือมีส่วนร่วมในการอนุมัติรายการนั้น ๆ
 - 2.3 กรณีที่การทำรายการดังกล่าวเข้าข่ายเป็นการทำธุรกรรมที่เป็นข้อตกลงทางการค้าในลักษณะเดียวกับที่วิญญูชนจะพึงกระทำกับคู่สัญญาทั่วไปในสถานการณ์เดียวกัน เป็นไปตามเงื่อนไขการค้าปกติ ด้วยอำนาจต่อรองทางการค้าที่ปราศจากอิทธิพลในการที่ตนมีสถานะเป็นกรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี จะต้องขออนุมัติหลักการ และวงเงินในการทำธุรกรรมดังกล่าวคณะกรรมการบริษัทฯ ก่อนการทำรายการ หรือต้องเป็นไปตามหลักการที่คณะกรรมการบริษัทได้อนุมัติไว้แล้ว
 - 2.4 บริษัทฯ จะจัดทำรายงานสรุปการทำรายการระหว่างกัน รายการที่เกี่ยวข้องกัน และ/หรือธุรกรรมที่เป็นข้อตกลงทางการค้าตามข้อ 2.3 เพื่อรายงานในที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบทุกไตรมาส หรือตามความประสงค์ของคณะกรรมการตรวจสอบ
 - 2.5 คณะกรรมการตรวจสอบจะเป็นผู้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการเข้าทำรายการ ความจำเป็น ความสมเหตุสมผล และความเหมาะสมด้านราคาและอัตราค่าตอบแทนของรายการดังกล่าว โดยจะนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ และ/หรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นตามแต่กรณี ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบไม่มีความชำนาญในการพิจารณารายการระหว่างกันที่อาจเกิดขึ้น บริษัทฯ จะจัดให้มีบุคคลที่มีความรู้ความชำนาญพิเศษที่เป็นอิสระจากบริษัทและบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง เช่น ผู้สอบบัญชี หรือผู้ประเมินราคาอิสระ หรือสำนักงานกฎหมาย เป็นต้น เป็นผู้ให้ความเห็นเกี่ยวกับรายการระหว่างกันดังกล่าว ความเห็นของบุคคลที่มีความรู้ความชำนาญพิเศษจะถูกนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจของคณะกรรมการตรวจสอบ และ/หรือคณะกรรมการบริษัทฯ หรือผู้ถือหุ้น แล้วแต่กรณี
 - 2.6 บริษัทฯ จะเปิดเผยรายการระหว่างกันไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ได้รับการตรวจสอบหรือสอบทานโดยผู้สอบบัญชี แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปี (แบบ 56-2) และตามหลักเกณฑ์และข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือ ข้อกำหนดของ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และ/หรือ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

2.7 บริษัทฯ จะจัดให้มีมาตรการควบคุม ตรวจสอบ และสอบทาน การทำรายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการระหว่างกันตามแผนงานตรวจสอบโดยผู้ตรวจสอบภายใน ซึ่งรายงานตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ

กรณีบริษัทฯ มีความจำเป็นต้องทำรายการระหว่างกันกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง บริษัทฯ จะกำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ ให้เป็นไปตามลักษณะการดำเนินการค้าปกติและเป็นราคาตลาดซึ่งสามารถอ้างอิงเปรียบเทียบได้กับเงื่อนไขหรือราคาที่เกิดขึ้นกับธุรกิจประเภทเดียวกันที่บริษัทฯ กระทำกับบุคคลภายนอก บริษัทฯ จะอนุมัติรายการระหว่างกันโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของบริษัทฯ เป็นสำคัญ โดยผ่านขั้นตอนการพิจารณาจากผู้บริหารระดับสูง คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการบริษัทฯ ที่ประชุมผู้ถือหุ้นแล้วแต่กรณี ตามหลักเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และ/หรือสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือหลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ บริษัทฯ จะให้คณะกรรมการตรวจสอบเป็นผู้ให้ความเห็นเกี่ยวกับเข้าทำรายการ ความจำเป็น ความสมเหตุสมผล และความเหมาะสมด้านราคาและอัตราค่าตอบแทนของรายการดังกล่าว ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบไม่มีความชำนาญในการพิจารณารายการระหว่างกันที่อาจเกิดขึ้น บริษัทฯ จะจัดให้มีบุคคลที่มีความรู้ความชำนาญพิเศษที่เป็นอิสระจากบริษัทฯ และบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง เช่น ผู้สอบบัญชี หรือผู้ประเมินราคาอิสระ หรือสำนักงานกฎหมาย เป็นต้น เป็นผู้ให้ความเห็นเกี่ยวกับรายการระหว่างกันดังกล่าว ความเห็นของบุคคลที่มีความรู้ความชำนาญพิเศษจะถูกนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจของคณะกรรมการตรวจสอบ และ/หรือคณะกรรมการบริษัทฯ หรือผู้ถือหุ้นแล้วแต่กรณี เพื่อให้มีความมั่นใจว่าการเข้าทำรายการดังกล่าวจะไม่เป็นการยกย้าย หรือถ่ายเทผลประโยชน์ระหว่างบริษัท หรือบริษัทย่อย หรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งของบริษัท หรือบริษัทย่อย แต่เป็นการทำรายการที่บริษัท ได้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของผู้ถือหุ้น

บริษัทฯ จะเปิดเผยรายการระหว่างกันไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ได้รับการตรวจสอบหรือสอบทานโดยผู้สอบบัญชี แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปี (แบบ 56-2) และตามหลักเกณฑ์และข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือ ข้อกำหนดของ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และ/หรือ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

รายการระหว่างกันที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตนั้น กรรมการและผู้บริหารของบริษัทฯ จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด และจะต้องไม่มีส่วนร่วมในการอนุมัติรายการรายการใด ๆ ที่ตนเองหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องข้อง เข้าไปมีส่วนได้เสียหรือมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในลักษณะอื่นใด โดยบริษัทฯ จะปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตลอดจนถึงการปฏิบัติตามข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลการทำรายการเกี่ยวข้องกันและการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สินของบริษัทฯ และตามมาตรฐานบัญชีโดยเคร่งครัด

บริษัทฯ ยังคงมีการทำรายการระหว่างกันกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกันต่อไปในอนาคต เนื่องจากการทำธุรกิจดังกล่าวถือเป็นการดำเนินธุรกิจร่วมกันตามปกติของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเดียวกัน โดย

กำหนดราคาซื้อขายเป็นไปตามราคาตลาดและเป็นไปตามปกติธุรกิจการค้า (Fair and at arm's length) และ/หรือตามรายละเอียดที่ระบุในสัญญาทางการค้า เพื่อให้มั่นใจว่าราคาดังกล่าวสมเหตุสมผล และคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดที่บริษัทจะได้รับเป็นสำคัญ รวมถึงคณะกรรมการตรวจสอบและรายงานตรวจสอบจะทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลและตรวจทานการดำเนินงานของบริษัทให้เป็นไปตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยที่กรรมการหรือผู้บริหารซึ่งมีส่วนได้เสียในเรื่องใดๆ ไม่มีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมและไม่อยู่ในที่ประชมนั้น

ทั้งนี้เพื่อให้นโยบายการทำรายการระหว่างกัน เป็นปัจจุบันเหมาะสมกับสถานการณ์ และการเปลี่ยนแปลง รวมถึงสอดคล้องกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ จึงกำหนดให้มีการทบทวนนโยบายการทำรายการระหว่างกันอย่างสม่ำเสมอหรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงใดๆตามความเหมาะสม